

IX DOBRZYCKA KONFERENCJA NAUKOWA

MUZEUM ZIEMIAŃSTWA W DOBRZYCY, 5–7 WRZEŚNIA 2024 r.

Zwracamy się z uprzejmym zaproszeniem do udziału w kolejnej – dziewiątej – edycji Dobrzyckiej Konferencji Naukowej, która odbędzie się w tradycyjnej dwuczęściowej formule.

Jej pierwsza część, zaplanowana na **5 września br.**, podobnie jak w latach poprzednich pomyślana jest w formie panelu dyskusyjnego poprzedzonego kilkoma referatami wprowadzającymi. W tym roku chcielibyśmy skupić się na **szerokim kręgu zagadnień związanych z pozostającymi w rękach prywatnych i udostępnianych domów rodzin ziemiańskich**. Dotyczy to nie tylko przywracania dobrostanu architektury i najbliższego otoczenia, ale w dużej mierze charakteru, sposobu życia obecnych właścicieli upamiętniających historię dawnych mieszkańców tych rodowych siedzib. „Dworek” stał się uproszczonym wizerunkiem budowlanym, a chcemy uwypuklić kultywowanie tradycji domu ziemiańskiego.

Na część drugą, przewidzianą na **6-7 września br.**, proponujemy rozważania osnute wokół tematu „**Dylematy lojalności ziemiaństwa polskiego w okresie zaborów**”. Chcemy by referaty – zarówno przekrojowe, jak i poświęcone losom jednostek – osnute były wokół opisywanej już przez prof. Jarosława Czubatego w odniesieniu do okresu napoleońskiego „zasady dwóch sumień”: wzajemnych relacji różnych postaw lojalistycznych i szeroko pojmowanego patriotyzmu, rozumienia tych pojęć w epoce, granic kompromisu, norm postępowania w tym zakresie, kwestii podejmowania służby wojskowej i udziału w aparacie państwowym państw zaborczych. Szeroko ujętej lojalistycznej działalności politycznej, ewolucji postaw i poglądów tak jednostek, jak i całych środowisk.

Ramowy program konferencji:

5.09.2024 r. (czwartek)

Konferencja (10.00–16.00): Siedziby ziemiańskie w rękach prywatnych

I. Referaty wprowadzające:

- Dr Maciej Rydel (Wiceprezes Polskiego Towarzystwa Ziemiańskiego): prezentacja multimedialna „Dwory i pałace prywatne w Polsce kontynuujące tradycje ziemiańskie”
- Andrzej Novak-Zempliński (Honorowy Prezes stowarzyszenia Domus Polonorum, właściciel dworu w Tułowicach) – o działalności Stowarzyszenia w propagowaniu dworu polskiego jako zjawiska kulturowego, historycznego i architektonicznego

II. Panel dyskusyjny (90 min)

Zaproszeni właściciele 5 dworów, zachowujących nie tylko zewnętrzny wygląd oraz klimat tradycyjnego wnętrza, ale i organizujących działalność kulturalną oraz społeczną, otwartą dla osób zainteresowanych odczytami, koncertami, plenerami artystycznymi itp.

III. Krótkie prezentacje i dyskusja uczestników (120-150 min.)

Zaproszenia do udziału w konferencji rozesłane są zarówno do właścicieli dworów, jak i środowiska akademickiego zajmującego się historią ziemiaństwa.

IV. Podsumowanie pierwszego dnia konferencji

Rozmowy przy grillu (16.30 – 20.00)

Tradycyjny czas na spotkania, rozmowy, wymiany doświadczeń, nawiązywanie nowych kontaktów w atmosferze wspólnego biesiady środowiska potomków rodzin ziemiańskich, współczesnych właścicieli dworów, społeczników i zainteresowanych historią oraz grona naukowych badaczy akademickich.

6.09.2024 r. (piątek)

Konferencja (10.00–16.00): Dylematy lojalności ziemiaństwa polskiego w okresie zaborów

Blok I: Rozbiory i wojny napoleońskie:

- Prof. dr hab. Dariusz Nawrot (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – referat na temat szlachty z guberni zachodnich na przełomie XVIII i XIX wieku i jej postawy wobec Rosji
- Dr Maria Czeppe (Instytut Historii PAN Zakład Polskiego Słownika Biograficznego) – temat w trakcie uzgadniania
- Dr Dawid Madziar (Uniwersytet Śląski w Katowicach): "Dylematy? Książę Antoni Paweł Sułkowski i Napoleon".

Blok II: Galicja:

- Dr Aldona Cholewianka-Kruszyńska (Muzeum-Zamek w Łańcucie): „Patriotyzm i lojalność wobec zaborców: Sanguszkowie. Radziwiłłowie. Potoccy”
- Prof. dr hab. Tomasz Kargol (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie): „Dylematy lojalności rodu Sanguszków w epoce rozbiorów”
- Prof. dr hab. Krzysztof Ślusarek (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie): "Polscy ziemianie w administracji krajowej Galicji (do 1848 r.) – rekonesans badawczy"
- Prof. dr hab. Kazimierz Karolczak (Kraków): „Od spiskowca do ministra. Cztery pokolenia Dzieduszyckich w relacjach z Wiedniem”
- Prof. dr hab. Waldemar Łazuga (Poznań) – temat w trakcie uzgadniania

Blok III: Wobec służby wojskowej w armiach zaborczych:

- Adam Paczuski (Oddział Terenowy Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Toruniu): „My z Napoleonem? czy przeciw Napoleonowi? Polacy i polskie formacje w armiach koalicji antynapoleońskich”
- Prof. dr hab. Wiesław Caban (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach): "Stosunek ziemiaństwa z Ziemi Zabrzanych do służby Polaków w carskim korpusie oficerskim"
- Prof. dr hab. Mariusz Kulik (Instytut Historii PAN): „Dylematy lojalności Polaków służących w armii rosyjskiej - bracia Dowborowie-Muśniccy"

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie „Od Austerlitz do Sedanu. Oręż napoleoński i ciężka kawaleria XIX wieku” (16.00–17.00)

Wystawa zorganizowana w oparciu o eksponaty kilku kolekcji prywatnych prezentuje największy w Polsce zbiór pancerzy i broni białej dziewiętnastowiecznych kirasjerów z niemal wszystkich armii europejskich, uzupełnionych szerokim wyborem uzbrojenia wielu formacji, w tym szczególnie lekkiej kawalerii epoki napoleońskiej oraz eksponatami wiążącymi się z napoleońskimi losami właścicieli Dobrzycy – generała Kazimierza Turny (1778–1817) oraz jego brata Adama (1775–1851), szwoleżera i pamiętnikarza.

7.09.2024 r. (sobota)

Konferencja (10.00–14.00): Dylematy lojalności ziemiaństwa polskiego w okresie zaborów

Blok I: Zabór rosyjski:

- Prof. dr hab. Tadeusz Epsztein (Instytut Historii PAN): „Wrogowie, czy «nasi» – stosunek ziemiaństwa do Rosjan w zaborze rosyjskim w II połowie XIX w.”
- Prof. dr hab. Roman Jurkowski (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie): „Lojalizm polityczny polskich ziemian kresowych w konfrontacji z realiami życia codziennego na Ziemiach Zabrzanych w latach 1863-1917”
- Prof. dr hab. Jarosław Kita (Uniwersytet Łódzki) – temat w trakcie uzgadniania

Blok II: Zabór pruski:

- Prof. dr hab. Rafał Dobek (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu) – temat w trakcie uzgadniania
- Prof. dr hab. Tomasz Łaszkiwicz (Instytut Historii PAN) – referat poświęcony postaci Romana Komierowskiego
- Prof. dr hab. Witold Molik (Poznań) – referat poświęcony postaci Tadeusza Kryspina Jackowskiego

- Dr Agnieszka Salamon-Radecka (Muzeum Narodowe w Poznaniu) – referat poświęcony postawom rodziny Hulewiczów

Podsumowanie konferencji.

Zapraszamy do śledzenia strony internetowej gdzie będą zamieszczane aktualne informacje.

Od wszystkich zainteresowanych uczestnictwem w Konferencji (udział bezpłatny) wymagane jest przesłanie formularza zgłoszeniowego z zaznaczeniem wybranych opcji pobytu, pozwalającego przygotować właściwą organizację, z uwzględnieniem ewentualnych potrzeb pomocy komunikacyjnej.